

**Samoevalvacijsko poročilo Doktorskega študijskega programa 3. stopnje Pravo
Pravne fakultete Univerze v Mariboru za študijsko leto 2020/2021**

1. Članica: **PF UM**
2. Ime študijskega programa: **DOKTORSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM 3. STOPNJE PRAVO**
3. Študijsko leto samoevalvacije (v nadaljevanju se izraz »preteklo leto« nanaša na študijsko leto, za katerega se izvaja samoevalvacija): **2020/2021**

4. Vrsta študijskega programa:

- visokošolski strokovni,
 univerzitetni,
 magistrski,
 enovit magistrski,
 doktorski,
 za izpopolnjevanje.

5. Stopnja študijskega programa:

- prva,
 druga,
 tretja.

6. Trajanje študijskega programa:

- 1 leto 3 leta 5 let
 2 leti 4 leta 6 let

7. Študijski program je:

- enopredmetni,
 dvopredmetni,
 pedagoški,
 nepedagoški,
 interdisciplinarni,
 skupni,
 drugo: _____ .

8. Vodja študijskega programa: red. prof. dr. Tomaž Keresteš, od 1. marca 2022 izr. prof. dr. Aleš Ferčič

9. Navedite izvedena priporočila za ocenjevani študijski program v preteklem letu (ali letih pred tem, če je aktivnost takšna, da se učinek pozna po daljšem obdobju in je viden šele v preteklem letu) in izpostavitve ovire, če posameznih priporočil niste uvedli.

Predlagan ukrep	Aktivnosti	Uspešnost
Nadaljevanje aktivnosti za vključevanje v raziskovalno delo	Na fakulteti so bili pridobljeni novi raziskovalni projekti, ki so sofinancirani s strani EU in ki omogočajo vključevanje doktorskih študentov v raziskovalno delo. Prav tako se spodbujajo posamezni VU k vključevanju študentov v raziskovalno delo. Med študenti se poudarja pomen njihovega vključevanja v raziskovalno delo.	Ugotavljamo, da je več študentov vključenih v raziskovalno delo na projektih ali v sodelovanju z VU.
Priprava notranjega akta Pravne fakultete	Delo na pripravi notranjega akta Pravne fakultete poteka. Opravljena je bila	Nov akt sicer še ni bi sprejet, je pa bila opravljena analiza potrebnih sprememb,

od doktorskem študiju – zaradi spremembe univerzitetnega akta, ki ureja doktorski študij, so potrebne prilagoditve notranjega akta PF UM.	analiza potrebnih sprememb Pravilnika PF o doktorskem študiju. Vmesna odprta vprašanja so se uredila z navodili za uporabo obeh aktov. Prav tako se pričakuje prenova splošnega akta UM.	ki lahko služi kot normativna podlaga za pripravo novega akta.
Uvedba letnih doktorskih konferenc in rednih sestankov doktorskih kandidatov – kandidate je potrebno spodbuditi k aktivnem nastopanju na doktorski konferenci in k udeležbi na rednih sestankih doktorskih kandidatov.	V študijskem letu 2021 – 2022 smo pričeli z rednimi sestanki doktorskih kandidatov ter uvedli letni znanstveni posvet, na katerem sodelujejo tudi doktorski kandidati PF UM. Sestanki doktorskih kandidatov so bili ocenjeni kot koristni, prav tako je tudi na konferenci sodelovalo več doktorskih študentov.	Aktivnost se ocenjuje kot koristna in je potrebno z njo nadaljevati tudi v prihodnje.
Analiza vzrokov za relativno nizko prehodnost na študiju	Vzroki za relativno nizko prehodnost na študiju so bili analizirani. Ugotovljeno je bilo, da so kombinacija več različnih notranjih in zunanjih dejavnikov. Deloma dinamika napredovanja izvira iz načina študija (izredni) in osebnih okoliščin doktorskih študentov (zaposlitev, družina itd.). Deloma dinamika napredovanja izvira iz kvalitete doktorskih študentov, ki se vpisujejo na doktorski program. Delno je dinamika odvisna tudi od nekaterih notranjih strukturnih elementov programa, ki v prvem letniku pred študente postavijo visoke zahteve. Je pa mogoče ugotoviti, da se je situacija v zadnjem letu popravila. Potrebno bo nadaljnje spremljanje tega vprašanja.	Na osebne okoliščine študentov in način študija ni mogoče vplivati, se bo pa tudi v prihodnje še večja pozornost namenjala selekciji kandidatov za doktorski študij, prav tako se bo skušalo študentom pomagati pri večjem angažiranju za študij. Vseeno se ugotavlja, da je število študentov, ki so v zadnjem letu uspešno zaključili doktorski študij naraslo. Samo v letu 2021 je doktorski študij uspešno zaključilo 6 študentov.

10. Deležniki, ki ste jih v preteklem letu vključili v razgovore, evalvacije, refleksijo in oblikovanje predlogov izboljšav študijskega programa:

- zaposleni visokošolski učitelji in sodelavci
- pogodbeni visokošolski učitelji in sodelavci
- študenti
- diplomanti (ALUMNI)
- nepedagoški delavci
- delodajalci (programski svet, drugi)
- tuji strokovnjaki
- drugi zunanji deležniki.

11. Navedite glavne ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti študijskega programa, ki so bila predlagana v okviru srečanj, ki ste jih izvedli z deležniki. V okviru srečanj analizirajte tudi vsebino programa z vidika aktualnosti študijskega programa, povezanosti z raziskovalnim delom in sledenja razvoju stroke/znanstvene discipline.

Na PF se je na vsakoletnih akademskih zborih, sejah senata, zborih zaposlenih delavcev in doktorskih delavnicah obravnavalo aktualne tematike izvedbe študijskih programov, vključno z doktorskim študijem. V študijskem letu 2020/2021 redni sestanek Programskega sveta ni bil izveden, saj se je le-ta vedno izvedel v okviru fakultetne konference Gospodarski subjekti na trgu, ki pa je zaradi epidemije COVID-19 odpadla. Stališča v zvezi s študijskimi programi so se pridobivala v neposrednih kontaktih s člani Programskega sveta. Ugotovitve so, da je študijski program aktualen in omogoča povezanost z raziskovalnim delom ter sledenje razvoju stroke, glavne težave pa izvirajo v sami naravi doktorskega študija kandidatov, ki se izvaja kot izredni študij.

Večina kandidatov je zaposlenih v svojih službah, kar pomeni, da lahko doktorskemu študiju posvečajo samo omejeno količino časa. Glede na obremenitve študentov v času epidemije COVID-19 se je razpoložljiva količina časa v študijskem letu 2020/2021 še zmanjšala. Kljub temu je treba študente spodbujati k bolj dejavni vključitvi v doktorski študij in k njegovemu uspešnemu zaključevanju. Vseeno je bilo ugotovljeno, da motiviranje doktorskih študentov in kandidatov na osebni ravni deluje, saj se je v zadnjem času število študentov, ki so uspešno zaključili doktorski študij, precej povečalo. Doktorski študij v letu 2018 so uspešno končali štirje študenti, v letu 2019 en študent, v letu 2021 pa kar šest študentov.

12. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize rezultatov ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev v preteklem letu.

Po naši oceni se relevantnost »ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev v preteklem letu« za doktorski študij v študijskem letu 2020/2021 ni spremenila. V prvi vrsti ugotavljamo, da »anketa o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev v preteklem letu« ne zajema študija 3. stopnje in so zato njeni rezultati zgolj omejeno uporabljivi za doktorski študij. Toliko bolj, ker se študij na 3. stopnji korenito razlikuje od študija na 1. in 2. stopnji. Ugotavljamo, da se približno ena petina študentov aktivneje vključuje v projektne dejavnosti Pravne fakultete, pri čemer odstotek narašča glede na napredovanje pri študiju. Na splošno pa ugotavljamo, da je iz obstoječih anket mogoče ugotoviti, da je zadovoljstvo študentov s pedagoškim delom visokošolskih učiteljev in sodelavcev dobro, saj negativno ocenjenih VU ni bilo.

Opravljen je bila tudi analiza ankete za doktorske študente, ki se je izvajala v letu 2020. V njej je sodelovalo 20 študentov, od tega jih je bilo 18 vpisanih v študijskem letu 2020/2021. Ugotavljamo, da je 40% študentov imelo ob vpisu že izbranega mentorja in izdelan osnutek doktorske disertacije, še dodatnih 20% pa je imelo izbranega mentorja. Ta odstotek treba v prihodnosti še povečevati. Da so imeli predhodne izkušnje z raziskovalnim delom, jih je izjavilo 39% študentov. Ta problem je delno povezan s splošnim problemom vključevanja v raziskovalno delo na PF UM, delno pa zunanje pogojen, saj vsi kandidati niso diplomanti PF UM. Le 28% študentov je izjavilo, da redno opravlja študijske obveznosti in 39% jih je izjavilo, da jim tega ne dopuščajo druge obveznosti. To je v veliki meri povezano z načinom študij (izredni študij). Med študenti je 78% zadovoljnih z ustrežno podporo strokovnih služb, 11% pa je nezadovoljnih, kar je v primerjavi z drugimi fakultetami relativno visok odstotek. Čeprav izkazujejo študenti na 1. in 2. stopnji študija zelo visoko stopnjo zadovoljstva s podpornimi strokovnimi službami, pa bo potrebno v prihodnje več pozornosti nameniti specifičnim potrebam doktorskih študentov. Pri mednarodnih izmenjavah se ugotavlja, da študentov doktorskega študija prava te ne zanimajo. Vzrok je

gotovo predvsem v tem, da so to izredni študenti z zaposlitvijo, kjer je takšne izmenjave težko kombinirati z zaposlitvenimi obveznostmi. Vseeno je treba tudi v nadalje med študenti promovirati takšne možnosti. Glede na to, da je večina študentov že zaposlenih, je irelevantno vprašanje o tem, kje se nameravajo po zaključku študija zaposliti. Glede izbire primernih učnih enot je 29% študentov izjavilo, da jim ni nihče svetoval, 65% pa jim je svetoval mentor. To je nekoliko slabše razmerje kot na drugih fakultetah in mentorje bo treba še naprej spodbujati k bolj intenzivnemu sodelovanju s študenti. Med doktorskimi študenti jih je 24% izjavilo, da jih je mentor vključil v svojo raziskovalno skupino, 47% pa da ne. To vprašanje sicer sodi v splošno problematiko vključevanja študentov v raziskovalno delo, bo pa potrebno temu tudi v prihodnje posvečati posebno pozornost. Glede seznanjanja s predpisi, ki urejajo doktorski študij, jih je 65% odgovorilo, da jih je o tem seznanjal mentor, 35% pa da ne. Glede na to, da gre za študente prava, se pričakuje, da so sposobni iskanja pravnih virov in njihovega tolmačenja sami, zato je odstopanje od povprečja na tem mestu pričakovano. V oči bode podatek, da 19% študentov meni, da se organizirane oblike študija ne izvajajo v skladu z učnim načrtom. Tu je opaziti veliko odstopanje v primerjavi z drugimi fakultetami in zato bo potrebno z visokošolskimi učitelji opraviti pogovor o razlogih za takšno mišljenje med študenti. Prav tako se 31% študentov ne strinja, da so izvedene aktivnosti tekom študija na zadostnem nivoju in relevantne za raziskovalno delo. Ker iz ankete ni jasno, na kakšno relevantnost tu ciljajo študenti, bo potrebno to vprašanje dodatno raziskati v osebnih razgovorih s študenti. Študenti so pretežno zadovoljni z informiranjem s strani fakultete (38% v celoti, 56% pa delno). Na splošno pa je 44% študentov s študijem zadovoljnih, 38% delno zadovoljnih, 13% pa nezadovoljnih.

Po anketi o zadovoljstvu za študijsko leto 2020/2021 ugotavljamo, da je se je 50% respondentov že pred študijem znanstvenoraziskovalno udeleževalo, 75% je bilo vključenih v obštudijske aktivnosti, 25% pa v mednarodne izmenjave. Kar 75% študentov ima že predhodne izkušnje, ki so povezane s študijskim programom in vsi imajo praktične izkušnje iz dela. Večina tudi meni, da je doktorski program dobra osnova za pridobitev zaposlitve, vendar se jih 25% ne strinja, da je dobra osnova za začetek dela. Ti rezultati so gotovo povezani z načinom študija, saj je večina študentov že zaposlenih in si od študija obeta predvsem karierno napredovanje, ne pa prvo zaposlitev, kar potrjuje tudi to, da večina meni, da je program dobra osnova za nadaljnjo kariero. Vsi respondenti bi študijski program ponovno izbrali. Vsi tudi menijo, da je program zahteven ter da ima velik akademski ugled. Vsem je program izpolnil njihova pričakovanja. Pri načinu izvajanja programa je opazno, da 75% študentov poroča, da pretežno niso bili vključeni v raziskovalne projekte, 25% pa da so bili. Študenti menijo, da v manjši meri dobijo praktična znanja, v veliko večji meri pa teoretično znanje. Istočasno pa so mnenja, da je učenje projektno in problemsko zasnovano. Kar 75% študentov je bilo s študijem zelo zadovoljnih, 25% pa zadovoljnih. Tudi z delom referata je bilo 100% zelo zadovoljnih, z delom knjižnice pa je bilo zelo zadovoljnih 75%, zadovoljnih pa 25%. Nezadovoljnih ni bilo. Vsi so bili zelo zadovoljni z vodstvom fakultete in ostalimi nepedagoškimi delavci. Tudi glede drugih vprašanj ni zaslediti nezadovoljstva.

Opazno je, da se anketi o zadovoljstvu za 2019/2020 in 2020/2021 močno razlikujeta glede vprašanja zadovoljstva študentov s študijem.

13. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize rezultatov ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah v preteklem letu.

V prvi vrsti ugotavljamo, da »anketa o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev v preteklem letu« ne zajema študija 3. stopnje in so zato njeni rezultati zgolj omejeno uporabljivi za doktorski študij. Toliko bolj, ker se študij na 3. stopnji korenito razlikuje od študija na 1. in 2. stopnji. Na podlagi rezultatov ankete torej ni mogoče

napraviti neposrednih zaključkov. Je pa iz ankete o zadovoljstvu doktorskih študentov 2020/2021 mogoče zaključiti, da posebnih problemov ni.

14. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi rezultatov ankete o zadovoljstvu s študijem na osnovi mnenja študentov ob zaključku študija (ocena kakovosti vsebine in izvedbe študijskega programa, doseganja kompetenc, podpornih storitev, opremljenosti fakultete itd.) v preteklem letu.

Ugotoviti je mogoče, da so študenti v anketi o zadovoljstvu za študijsko leto 2020/2021 s študijem in svojimi kompetencami zadovoljni. Prav tako pozitivno ocenjujejo kakovost izvedbe in opremljenost fakultete. Posebnih problemov ni mogoče zaznati.

15. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize podatkov in kazalnikov za področje izobraževalne dejavnosti

ŠTEVILO VPISANIH ŠTUDENTOV PO LETNIKI
<p>P01 – INTERES ZA ŠTUDIJ</p> <p>V študijskem letu 2021/2022 je bilo razpisanih 25 vpisnih mest za vpis v 1. letnik za državljane RS in držav članic EU, 5 mest za vpis v 1. letnik za državljane držav nečlanic Evropske unije ter za Slovence brez slovenskega državljanstva in 20 mest za vpis v višji letnik. Razpisana je bila samo izredna oblika študija. Pravna fakulteta je v preteklosti nekoliko povečala število mest za vpis v višji letnik zaradi možnosti vpisa študentov, ki so uspešno končali znanstveni magistrski študij ali pa so na znanstvenem magistrskem študiju opravili del obveznosti, vendar študija niso uspešno dokončali. Na razpisana mesta se je vpisalo 6 kandidatov. Ugotavljamo, da je število razpisanih mest večje od prijavljenih kandidatov. Za zapolnitev polnega števila mest bi bilo potrebno povečati promocijo študijskega programa, predvsem za pritegnitev večjega števila tujih študentov. Kolikor te aktivnosti ne bi bile uspešne, bi bilo primerno število vpisnih mest znižati.</p>
<p>P02 – RAZMERJE MED ŠTUDENTI IN VISOKOŠOLSКИMI UČITELJI</p> <p>Razmerje študentov na visokošolskega učitelja brez pogodbenih zaposlenih (FTE) na fakulteti je 21,91%. Razmerje študentov na visokošolskega učitelja (FTE) skupaj je 21,82%. Število je višje od povprečja na UM, vendar odvisno tudi od števila vpisanih študentov in kadrovskega okrepitve.</p>
<p>P03 – PREHODNOST ŠTUDENTOV</p> <p>Prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik v študijskem letu 2020/2021 je bila 44,44%, kar predstavlja zvišanje v primerjavi s preteklim letom. Prehodnost študentov iz 2. v 3. letnik je bila 0%, kar pomeni znižanje v primerjavi s preteklim letom. Glede na to, da so bila velika odstopanja zaznana tudi v preteklih letih, je verjetno treba ta nihanja pripisati spreminjanju pogojev za napredovanje in učinkom epidemije COVID-19. Razveseljivo je, da je se je povečalo napredovanje študentov v 2. letnik študija, kljub temu pa je potrebno ponovno proučiti razloge za še vedno prenizko stopnjo napredovanja.</p>
ŠTEVILO DIPLOMANTOV
<p>P04 – USPEŠNOST ZAKLJUČKA ŠTUDIJA</p> <p>Iz podatkov izhaja, da noben kandidat ne zaključi doktorskega študija v roku. Povprečno število let študija bistveno ne odstopa od povprečja UM (med 6 in 7 let). Del razloga leži tudi v obliki študija.</p> <p>Razmisliti bi kazalo o tem, da se čas študija podaljša na 4 leta. Pri tem pa je treba upoštevati, da so bili študijski programi temeljito prenovljeni v študijskem letu 2017/2018 in da je na dokončne rezultate teh ukrepov potrebno počakati še nekaj časa.</p>

P05 – ZADOVOLJSTVO ŠTUDENTOV

Posebni podatki o morebitnem zadovoljstvu študentov 3. stopnje ni. Na splošno pa ugotavljamo, da povprečno zadovoljstvo študentov fakultete 4,75%, kar je nekoliko višje kot povprečje UM (4,03%). Tudi iz analize zadovoljstva doktorskih študentov izhaja, da so študenti na splošno zadovoljni s študijem.

P06 – POVEZAVA Z DELOVNIM OKOLJEM

Tudi teh podatkov za študente 3. stopnje ni. Je pa potrebno poudariti, da se doktorski študij na PF UM izvaja kot izredni študij, kar pomeni, da je velika večina študentov zaposlenih. PF UM jim omogoča, da izbirajo smer študija in temo doktorske disertacije tako, da se povezuje z njihovim siceršnjim delom.

ŠTEVILO VPISANIH TUJIH ŠTUDENTOV, ŠTEVILO ŠTUDENTOV NA IZMENJAVAH**P09 – INTERNACIONALIZACIJA**

Delež vpisanih tujih študentov je 5,56%, noben tuji študent ni doktoriral. V prvi vrsti je treba opozoriti, da je pravo kot znanstveno področje bolj tesno navezano na nacionalne pravne rede posameznih držav in njihovo jezikovno področje, kot to velja za druga znanstvena področja. Zato je pridobivanje tujih študentov težavnejše. Kljub temu si fakulteta prizadeva za povečanje števila tujih doktorskih študentov, kar je tudi že obrodilo sadove, saj se je število tujih doktorskih študentov povečalo, ni pa še nobeden od njih programa končal. Fakulteta si bo še naprej prizadevala študente informirati o možnostih izmenjav študentov na doktorskem programu, četudi je treba ugotoviti, da je večina študentov zaposlenih in takšno izmenjavo težko uskladi s svojimi službenimi obveznostmi.

- 16. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize vpisa v podiplomske študijske programe v preteklem letu. Upoštevajte tudi podrobne podatke o sprejetih kandidatih na dodiplomske študijske programe v 1. in v 2. prijavnem roku glede na vrsto in način zaključka srednje šole, skupne točke na maturi/poklicni maturi oz. zaključnem izpitu, uspeh v zaključnih letnikih, točke pri posameznih maturitetnih predmetih itd.).**

Za zapolnitev polnega števila mest bi bilo potrebno povečati promocijo študijskega programa, predvsem za pritegnitev večjega števila tujih študentov. Kolikor te aktivnosti ne bi bile uspešne, bi bilo primerno število vpisanih mest znižati. Ugotavljamo pa, da je v preteklem letu število vpisanih kandidatov naraslo. Težavo pri analizi rezultatov predstavlja tudi epidemija COVID-19, ki je gotovo pomembno vplivala na odločitve potencialnih kandidatov za doktorski študij. To vprašanje bo potrebno podrobno spremljati tudi v prihodnjih letih.

- 17. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize izvedba študijskega programa z vidika spodbujanja študentov k aktivni vlogi v učnem procesu in uvajanju pedagoških inovacij (na študenta osredotočeno učenje, poučevanje in ocenjevanje). Navedite tudi glavne ugotovitve in predlog ukrepov v zvezi z učnim okoljem, izkoriščanjem digitalnih tehnologij za učenje in poučevanje in podpornimi storitvami.**

Doktorski študij pretežno temelji na samostojnosti in inovativnosti študentov. Fakulteta skuša študente dodatno motivirati za delo z doktorskimi delavnicami in spodbujanjem k udeležbi na znanstvenih konferencah, ki jih fakulteta organizira oz. soorganizira. Da se zagotavlja aktivno delo študentov, morajo študenti o svojem delu redno poročati, aktivno se vpliva tudi na mentorje, da spodbujajo doktorske študente k delu. Vodja programa preverja tudi letna poročila o sprotne spremljanju napredka doktorskih kandidatov ter je doktorskim študentom (poleg referata za doktorski študij) na voljo za vprašanja v zvezi z doktorskim študijem. Referat doktorske študente tudi redno obvešča o relevantnih

domačih in mednarodnih konferencah, ki bi utegnile študente zanimati, bodisi aktivno, bodisi pasivno, v zadnjem študijskem letu pa smo tudi vzpostavili povezavo referata z univerzitetno službo za izobraževanje zaposlenih, ki mentorje in doktorande obvešča o relevantnih predavanjih, ki jih fakulteta priznava tudi v okviru t. i. prenosljivih znanj. Iz podatkov izhaja, da so študenti z učnim okolje zadovoljni, potrebno pa bo spodbujati večjo uporabo IKT tehnologij za poučevanje. Opozoriti pa velja, da je epidemija COVID-19 v veliki meri otežila sodelovanje na znanstvenih konferencah (mnogi dogodki so odpadli, težave pri potovanju itd.). V prihodnje se bo del aktivnosti verjetno bolj usmeril na uporabo IKT tehnologij in se bo stanje normaliziralo.

- 18. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi presoje ustreznosti načinov preverjanja in ocenjevanja znanja študentov. Pri presoji posvetite posebno skrb učnim enotam in/ali njihovim nosilcem, pri katerih je v preteklem letu prišlo do neuspešnega četrtega in vsakega nadaljnega opravljanja izpita. Ali so ocenjevalci seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico in ali se na področju preverjanja in ocenjevanja znanja dodatno usposablja.**

Na študijskem programu 3. stopnje ni težav z večkratnim neuspešnim opravljanjem izpitov. Praviloma gre za kandidate, ki svoje študijske obveznosti opravljajo odgovorno in pod vodstvom mentorja. Na izpit pristopijo, ko ocenijo, da so primerno pripravljene. Glavna težava se kaže v koordinaciji študijskih obveznosti študentov in njihovega poklicnega in zasebnega življenja.

- 19. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize izvedbe praktičnega usposabljanja v delovnem okolju ali dela študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oz. umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZVIS (kadar je to del študijskega programa). Kadar raziskovalno delo ni del študijskega programa, naj se ugotovitve in ukrepi nanašajo na možnost vključevanja študentov v raziskovalno delo.**

Pravna fakulteta ima eno Programsko skupino: Civilno gospodarsko pravo in eno Raziskovalno skupino. Na fakulteti izvajamo vrsto domačih in mednarodnih projektov: Diversity of Enforcement Titles in cross-border Debt Collection in EU - EU-EN4s, European Investigation Order – legal analysis and practical dilemmas of international cooperation - EIO-LAPD, LAWtrain: An Innovative and Interactive Cross-border Training for Lawyers, WOODIE - Whistleblowing Open Data Impact. An Implementation and Impact Assessment, JM Chair "Smart and Sharing EU Economy, Jean Monnet Chair of Energy Law and Policy: Energy Market Regulation, Competition and Climate, CRP: MAPA: Multidisciplinarna analiza prekarnega dela: pravni, ekonomski, socialni in zdravstveno varstveni vidiki, Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2018-2021, "Nevladne organizacije in njihova vloga v okoljski in energetske politiki v Republiki Sloveniji in Združenih državah Amerike", Kontinentalno pravo proti "Common Law" - presoja pravil dokaznega prava, Pravica otroka do preživnine - analiza problematike čezmejnih preživnin med Slovenijo in BiH, Raziskovanje civilnopравnih izzivov informacijske družbe, Razvoj in trendi v pravni ureditvi odvetništva v Sloveniji in v Nemčiji, Digitalizacija v kazenskem pravu - primerjalnopravni aspekti, Pravna analiza veljavne energetske zakonodaje Republike Slovenije in Republike Hrvaške, Pravno varstvo pacientovih pravic - dolžnosti in odgovornosti, Spodbujanje raziskovalca na začetku kariere - Dr. Marius Mensah, ter vrsta PKP projektov, JM Modul EU Consumer Law and Fundamental Rights, projekt Train to Enforce - Train 2 EN4CE itd. Uspešno še naprej razvijamo dve znanstveni pravni reviji (Revija Lexonomica, Revija Medicine Law & Society), ki sta dosegli uvrstitev v bazo ESCI, ki je čakalnica za uvrstitev v bazo SSCI. V študijskem letu 2022 se pričena z izvedbo novega EU projekta o vročanju.

Čeprav so ti projekti tako pedagoške kot tudi znanstvenoraziskovalne narave, pa se študenti vključujejo s pripravami seminarskih nalog, ki pa morajo biti znanstvene narave in so predpriprava za doktorsko disertacijo. Teme, ki jih študenti dobijo v raziskavo so del obveznosti programa. Raziskovanje poteka s pomočjo visokošolskih učiteljev, v prvi vrsti mentorjev in potencialnih mentorjev, temelji pa na podlagi samostojnega raziskovalnega dela. Rezultati se tudi predstavljajo pred ostalimi kolegi, da se pridobiva večšina retorike in dela v skupini. Temu posvečamo veliko pozornost, saj je pisanje znanstvenega teksta večšina, ki se je morajo študenti v veliki večini primerov šele naučiti, da bi lahko uspešno pripravili doktorsko disertacijo. V samem programu so bile študentom ponujene delavnice, ki jih usposablja za bolj uspešno delo v programu.

Fakulteta še naprej organizira tudi svoje tri tradicionalne posvete: Medicina in pravo, Gospodarski subjekti na trgu ter Pravo in ekonomija, ki pa so bili v študijskem letu 2019/2020 prestavljeni ali odpovedani zaradi epidemije COVID-19. Na teh konferencah lahko študenti prav tako predstavljajo raziskovane teme, poleg tega pa vadijo večšino retorike in javnega nastopanja, kar mora doktorand doktorskega študijskega programa prav tako dobro obvladati. V letu 2021 je bila izvedena doktorska znanstvena konferenca v okviru znanstvenega posveta Pravo in ekonomija.

20. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov (ni obvezno za študijske programe tretje stopnje).

Doktorski študij na PF UM se izvaja v izredni obliki in večina študentov je zaposlenih. Vprašanje zaposljivosti zanje ni relevantno. To izhaja tudi iz podatkov eVŠ.

21. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov v zvezi z ustreznostjo pedagoških in raziskovalnih referenc nosilcev in izvajalcev učnih enot evalviranega študijskega programa (tudi z vidika mednarodne primerljivosti referenc);

Vsi nosilci in izvajalci učnih enot so ustrezno habilitirani. Izobraževalno, znanstveno in raziskovalno delo ter strokovno delo opravljajo v okviru svojih področij izvolitev ter znanstvenih ved. Zaradi vključevanja v doktorsko šolo UM fakulteta redno pregleduje ustreznost pedagoških in raziskovalnih referenc nosilcev in izvajalcev učnih enot. Na podlagi takšnega pregleda referenc se sprejme tudi odločitev o izvajanju učnih enot v prihodnjem študijskem letu. Velika večina visokošolskih učiteljev izpolnjuje ustrezne pedagoške in raziskovalne reference. Z učitelji, ki referenc ne izpolnjujejo, opravi dekan fakultete razgovor in jih skuša motivirati k izpolnjevanju referenc. Če se bo odstopanje ponavljalo skozi več let, bodo takšni visokošolski učitelji izključeni iz sodelovanja v študijskem programu 3. stopnje. Doslej posebni problemi niso bili zaznani. Z vidika mednarodne primerljivosti referenc ugotavljamo, da reference nosilcev in izvajalcev ustrezajo standardom pravne znanosti, ki so uveljavljeni v mednarodnem okolju.

22. Navedite glavne ugotovitve in predlog morebitnih drugih ukrepov v zvezi s kakovostjo izvedbe pedagoškega procesa in doseganja učnih izidov, ki niso zajeti v predhodnih točkah (npr. študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov, aktualnost in dostopnost študijskih gradiv, ustreznost urnikov, materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, vključno s prilagoditvami za študente invalide itd..)

Glede dostopnosti študijskega gradiva izpostavljamo, da ima Knjižnica Mirka Ilešiča Pravne fakultete zadostno količino potrebnega gradiva, tako knjig kot tudi strokovnih in znanstvenih revij. V knjižnici je, možen tudi dostop do številnih nacionalnih in mednarodnih baz znanstvenih in strokovnih pravnih revij. Izpostavljamo naslednje baze: Tax-Fin-Lex, Pravna praksa in PiD, Beck-Online Premium (nemška pravna baza), RDB (pokriva vsa avstrijska pravna področja), Westlaw Academic Library (pravni informacijski vir, ki omogoča iskanje po Thomson Reuters WestLaw: zakonodaja, sodni primeri, razprave in članki, ki pokrivajo pravno področje ZDA, Kanade, Avstralije, Hong Konga, delno EU) Westlaw UK (zakonodaja, sodni primeri, razprave in članki, ki pokrivajo pravno področje Anglije in EU) ter HeinOnline. Knjižnica za dostop do večine navedenih baz za študente in zaposlene na fakulteti omogoča tudi oddaljen dostop. Visokošolski učitelji sproti predlagajo nabavo nove literature za potrebe raziskovanja in študija. Trenutno se opravljajo dela, ki bodo še povečala število sedežev v knjižnici. Urniki so prilagojeni izredni obliki študija. Arhitekturna zasnova zgradbe povzroča težave za študente s posebnimi potrebami, vendar se predvsem na 3. stopnji študija za takšne študente uredijo individualne prilagoditve. V študijskem letu 2019/2020 pa je določen problem pri dostopu do študijskih gradiv predstavljala epidemija COVID-19, saj je bil del tega časa dostop do knjižnice omejen ali celo onemogočen. Pri tem je bilo delo knjižnice organizirano na način, da se je ob upoštevanju veljavnih predpisov zagotovil dostop študentov do literature v največji možni meri. V zadnji anketi o zadovoljstvu doktorskih študentov je tudi razvidno, da študenti posebnih pripomb na tem področju nimajo.

23. Na podlagi prejšnjih predlogov ukrepov navedite, katere spremembe študijskega programa boste predlagali v sprejem, da bi izboljšali kakovost izobraževanja v tem programu.

Na podlagi zaključkov iz študijskega leta 2020/2021 se predlagajo sledeči ukrepi za izboljšanje kakovosti izobraževanja:

Predlog spremembe	Zadolžen	rok
Nadaljevanje aktivnosti za vključevanje v raziskovalno delo	Vodja študijskega programa, dekanica, posamezni raziskovalci, mentorji in potencialni mentorji	trajno
Priprava notranjega akta Pravne fakultete od doktorskem študiju – zaradi spremembe univerzitetnega akta, ki ureja doktorski študij, so potrebne prilagoditve notranjega akta PF UM.	Vodja študijskega programa, Senat	30.9.2023 Ob pogoju, spremembe novega pravilnika UM
Povečati je treba število študentov, ki imajo ob vpisu izbranega mentorja in opredeljeno temo doktorske disertacije.	Vodstvo fakultete, vodja študijskega programa, mentorji in potencialni mentorji	trajno
Spodbujanje mentorjev za bolj intenzivno delo s kandidati	Vodstvo fakultete, vodja študijskega programa, mentorji	trajno